

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola a Pomocná škola DUHA, spol. s r.o.

Lesní 859, 735 14 Orlová - Lutyně

Identifikátor zařízení: 600 026 329

Zřizovatel: Marcela Králová, Energetiků 939, 735 14 Orlová - Lutyně

Školský úřad, Mírová 1429, 73506 Karviná - Nové Město

Termín konání orientační inspekce: 18. – 21. září 2000

Čj.	146 342/00-11069
Signatura	on3zu301

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Zdejší zařízení zahájilo činnost 1. září 1993 jako soukromá mateřská škola se čtyřmi třídami běžného typu, třemi třídami logopedickými, jednou třídou pro děti mentálně postižené a jedním oddělením jeslí. 1. července 1997 došlo k legislativní změně, zařízení je právnickou osobou. Mateřská škola má tři třídy běžného typu a čtyři třídy logopedické. V logopedických třídách jsou umístěny děti s diagnózou OVR, dyslálie, dyslálie gravis, vývojová dysfázie a balbuties.

Pomocná škola má tři třídy. Dvě třídy přípravného stupně a jednu, kde jsou žáci nižšího a středního stupně. V těchto třídách jsou žáci s těžkým mentálním, tělesným a smyslovým postižením. PŠ byla zřízena současně s nestátním denním zařízením (zařízení ústavního typu s denní docházkou).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Kvalita vzdělávací činnosti je hodnocena na základě hospitační činnosti, která byla provedena ve třech třídách předškolního zařízení, čtyřech logopedických třídách a ve třech třídách pomocné školy v průběhu čtyř dnů. Hospitovaná vzdělávací činnost je posuzována z hlediska podmínek výchovně vzdělávacích činností, plánování, organizace, forem práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace, zajišťování logopedické péče.

Řízené činnosti

Pedagogický program mateřské školy vychází z návrhu standardu předškolního vzdělávání vydaného VÚP 1999. Standard předškolního vzdělávání zachycuje žádoucí podobu předškolního kurikula, rámcově definuje cíle a očekávané výsledky předškolního vzdělávání. Plány ve všech třídách jsou zpracovány do týdenních celků, které mají tematickou orientaci a jsou v nich zastoupeny všechny oblasti kurikula. Stanovené cíle jsou diferencovány ve vztahu k individuálním schopnostem a předpokladům dětí. Plánování je prováděno v integrovaných celcích, které postihují přirozené souvislosti, příčiny a následky. Realizace plánovaných činností je učitelkami denně vyhodnocována. Plánování navazuje na úkoly ročního plánu. Ty jsou zaměřeny na tělesný rozvoj, zvýšenou péči v jazykové výchově, důsledné uplatňování individuálního přístupu a rozvíjení pracovních a výtvarných schopností a návyků. V logopedických třídách používané logopedické sešity nahrazují individuální plány. Učitelky vedou záznamy o dětech, jednou ročně je prováděno hodnocení dosažené úrovně dětí.

Výchovně vzdělávací činnost zajišťují učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. V logopedických třídách pracují tři učitelky s ukončeným dvouletým studiem speciální pedagogiky a dvě učitelky se státním logopedickým kurzem. Pracovní doba učitelek je efektivně využita a v logopedických třídách rozvržena tak, aby byla zajištěna potřebná individuální péče. Prostorové členění je optimální a je řešeno s ohledem pro potřeby každodenních výchovně vzdělávacích a pohybových aktivit i pro péči logopedickou. Interiéry tříd jsou esteticky upraveny a umožňují dětem přímou účast se spolupodílet na výzdobě prostředí. Ve všech třídách je pestrá nabídka hraček a učebních pomůcek, plně vyhovující nárokům předškolních dětí. Režim dne respektuje dodržování psychohygienických zásad, je stanoven tak, aby vyhovoval skutečným potřebám dětí a možnostem mateřské školy. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené, je respektována schopnost koncentrace z hlediska věku i schopnosti soustředění dětí. Pitný režim je zajištěn.

Ve sledovaných výchovně vzdělávacích činnostech byla zaznamenána účelná organizace všech aktivit s výrazným respektem k individuálním potřebám každého dítěte. Dominantní úloha dětské hry byla ve všech činnostech plně respektována. Při ranních hrách měly děti dostatek prostoru a času, vedení her bylo nenásilné. Ve většině tříd byly už v ranních hrách plněny úkoly, které byly stanoveny pro tento den. Zvolené metody práce podporovaly rozvoj fantazie, tvořivosti a kreativního myšlení. Nově vřazeným dětem, které se do činností nechtěly zapojit, nebyla činnost vnučována. Vedení pedagogického procesu směřovalo k přirozené kázni a k vstřícnému, stimulujícímu klimatu, ve kterém mají učitelky přirozenou autoritu a přispívají tím k pocitu bezpečí a důvěry dětí. Byl vytvořen dostatečný prostor pro verbální projev, seberealizaci a dokončení činností. Hygienické návyky měly děti vytvořeny, při sebeobslužných činnostech byla u nich podporována a rozvíjena samostatnost. Kultura stolování byla na standardní úrovni.

Ve všech činnostech byly děti účelně a promyšleně motivovány. Vstupní motivace vycházela z týdenního tématu a citového prožitku dětí. Učitelky využívaly pozitivního hodnocení k posilování sebevědomí dětí.

Mezi dospělými a dětmi panuje vztah důvěry. Verbální projevy učitelek a dětí jsou vyvážené, dětem je dán prostor pro volné vyjadřování a rozvoj aktivní slovní zásoby.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování, příprava a personální podmínky ve třídách mateřské a pomocné školy jsou velmi dobré. Materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. V organizaci, použitých formách a metodách převažují pozitiva, motivace, interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je kvalita vzdělávání ve třídách mateřské a pomocné školy hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou dány především typem mateřské školy, kterou navštěvují děti intaktní populace spolu s dětmi s poruchami komunikačních schopností a žáci pomocné školy s mentálním postižením a kombinovanými vadami. Cílem je zabezpečovat všestranný rozvoj všech dětí a dětí se zdravotními problémy v oblasti tělesné, mentální a řečové v souladu s jejich možnostmi a v podmínkách změněných vlivem zdravotního postižení. Koncepční záměry školy jsou konkretizovány v hlavních úkolech pracovního plánu školy pro školní rok 2000/2001. Ty jsou dále rozpracovány do prostředků realizace s určením organizační formy, zajištěním odpovědným pracovníkem a termínem plnění. Vedle standardní práce pracují učitelky s dětmi v zájmových kroužcích: veselé pískání, zdravé dýchání, hudebně pohybový, keramický a kroužek anglického jazyka. Pro tuto zájmovou činnost mají učitelky zpracovány celoroční rámcové plány.

Plánování školy je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Škola má jasně a přehledně stanovenou organizační strukturu, pravidla provozu mateřské i pomocné školy. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou vymezeny ve zpracovaných pracovních náplních. Jejich práva a povinnosti jsou také dány vnitřním a organizačním řádem. Výchovně vzdělávací proces probíhá podle stanoveného režimu dne, který byl sestaven odlišně pro různé typy tříd v souladu s psychohygienickými a specifickými potřebami dětí.

Informovanost pracovníků školy je zajišťována konáním pravidelných pedagogických a provozních porad. Učitelky získávají včas a v potřebném rozsahu informace. Důvěrné informace o dětech jsou dostatečně zajištěny.

Kontakt s rodiči je založen na vzájemné otevřenosti a důvěře, opírá se o dobrou vzájemnou informovanost a spolupráci. Rodiče se účastní informativních schůzek. Při příchodu a odchodu dětí jsou rodičům každodenně podávány požadované informace.

Škola kromě výchovně vzdělávací činnosti organizuje každoročně mnoho významných akcí: školu v přírodě, předplavecký výcvik, výlety do přírody, pravidelné návštěvy divadla loutek, pravidelně jezdí na koni, slaví vánoce, velikonoce, Den matek, Den dětí, je organizován dětský karneval, pořádají besídky pro rodiče.

Dokumentace školy je vedena řádně a přehledně, formální i obsahová stránka je na vynikající úrovni.

Celková organizace provozu školy je vysoce efektivní, promyšlená a lze ji hodnotit jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení, což se projevilo v klidné a přátelské atmosféře školy. Operativní řízení jako celek je funkční, pružné a účinné. Pracovníci školy mají vytvořeny dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativní přístup v oblasti výchovné i vzdělávací. Kreativita učitelů se projevuje jak ve způsobech přístupu k těžce postiženým dětem, tak i v různorodé výzdobě a uspořádání tříd i ostatních prostor školy. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, jejich účast na přednáškách a seminářích.

Ředitelka má zpracovaná kritéria pro nadtarifní složky platu, jsou součástí vnitřního platového předpisu. Vzhledem k výši dotací na mzdy nemohla ředitelka využít vypracovaných kritérií pro přidělení osobních příplatků a odměn.

Systém, rozsah a efektivnost vedení jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má zpracován plán kontrolní činnosti, který je zaměřený především na kvalitu práce pedagogických pracovníků, na vedení pedagogické dokumentace, na dodržování zásad bezpečnosti práce a na operativní kontrolu provozu ve školní budově. Kontrola je prováděna, učiněná zjištění jsou analyzována a jsou z nich vyvozovány potřebné závěry. Přesto se při inspekční kontrole v jedné třídě v pedagogické dokumentaci i ve výchovně vzdělávací činnosti projevily nedostatky.

I přes uvedené dílčí nedostatky jsou kontrolní mechanismy funkční, celkově má kontrolní systém dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je koncepčně promyšlené a organizačně funkční. Určité nedostatky se projevíly v kontrolním mechanismu. Celkově jsou však vytvořeny dobré podmínky pro zajištění a úspěšnou realizaci zvoleného koncepčního programu školy. Celkově lze hodnotit kvalitu řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Třídy pomocné školy

Plánování vzdělávací činnosti vychází ze vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Výchovně vzdělávací činnost je podřízena individuálním potřebám a zájmům jednotlivých žáků s cílem vypěstovat v nich takové dovednosti a návyky, které by jim umožnily zapojit se do života a společnosti s větší či menší pomocí v závislosti na stupni postižení. Pro každého žáka je zpracován individuální vzdělávací plán, který je konzultován s rodiči, logopedem a pracovníci SPC.

V pomocných třídách vyučují tři učitelky. Pouze jedna z nich má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Dvě učitelky mají střední pedagogickou školu. V pracovní smlouvě mají danou podmínku zahájení studia. Na výuce se podílejí výchovní a zdravotničtí pracovníci. Škola má dostatek výukových prostor, odpovídají psychohygienickým zásadám a působí velmi dobrým estetickým dojmem. Vybavení učebními a kompenzačními pomůckami je dobré.

Intelektový vývoj žáků zařazených v těchto třídách se pohybuje v pásmu středně těžké mentální retardace. Vzhledem k různé hloubce postižení a přidruženým vadám probíhá výuka trivně individuálně. Režim dne je přizpůsoben, výuka začíná tělesnou výchovou, kde je procvičována hrubá motorika, která je u všech dětí narušena. Cvičení probíhá vždy na nářadí za pomoci vychovatelek, následuje chvílka hudební výchovy, která je zaměřena na rytmizaci a zároveň slouží jako motivace k věcnému učení. V době, kdy učitelka provádí individuální výuku, výchovné pracovníce s ostatními žáky aplikují poznatky z věcného učení, smyslové výchovy a výchov do praktických činností. Jednotlivé fáze výuky obsahují motivaci, jsou časově omezeny s důrazem na soustavné opakování a procvičování. Jsou uplatňovány různé formy a metody práce, vše je uskutečňováno hravou formou s častým střídáním podnětových situací, preferování jednoduchých manipulačních činností. Myšlení žáků je konkrétní, ulpívavé, nechápu příčinné vztahy. Při výuce pracují pouze s názorem.

V přípravné třídě pomocné školy je většina žáků bez verbální komunikace, proto je prioritou výchovně vzdělávací práce rozvoj komunikativních schopností. Žáci nižšího a středního stupně jsou už schopni verbální komunikace, ale u některých žáků jsou uplatňovány alternativní způsoby komunikace.

V průběhu celodenních činností je výrazným motivačním činitelem pozitivní hodnocení a pochvala za každý i malý úspěch žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané MŠMT ČR č.j. 32 761/98-21
- koncepce a roční plán školy
- vnitřní a organizační řád školy
- personální a hospodářská dokumentace
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- hospitační záznamy
- přehledy výchovné práce a záznamy pedagogické diagnostiky
- výchovně vzdělávací plány tříd
- výsledky práce s dětmi

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva

- koncepce školy a její realizace
- komplexnost péče o žáky školy
- atmosféra ve třídách, vztah učitelek k žákům
- hledání nových forem a metod práce
- podnětné a estetické prostředí

Úroveň školy je v oblasti výchovně vzdělávací hodnocena jako velmi dobrá, řízení školy má rovněž velmi dobrou úroveň. Celkově je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch dětí a žáků a výchovně vzdělávacího procesu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. L. Vojtovičová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Z. Knop v. r.

V Ostravě dne 29. září 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. září 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

PaedDr. Marcela Králová

M. Králová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-10-16	146 368/00-10023
Zřizovatel	2000-09-29	146 350/00-10023

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány